

Sosnowiec, dnia 12 września 2016 r.

**Synteza recenzji opracowanych przez Ekspertów
dokonujących oceny JST w VI edycji Ogólnopolskiego
Programu Certyfikacji Gmin, Powiatów
i Samorządnych Województw
„Samorządowy Lider Edukacji” (2016)**

Gmina Miasto Krosno

Niniejszy dokument został przygotowany w oparciu o wnioski z postępowania ewaluacyjnego przeprowadzonego w VI edycji Ogólnopolskiego Programu Certyfikacyjnego dla Gmin, Powiatów i Samorządnych Województw „Samorządowy Lider Edukacji” i zawiera szczegółowe uzasadnienie decyzji Komisji Certyfikacyjnej. Dokument ten potwierdza, że w opinii recenzentów zasiadających w komisji certyfikacyjnej Gmina Miasto Krosno spełnia większość z następujących kryteriów oceny:

1) w sposób szczególny dba o rozwój szkolnictwa na swoim terenie;

2) uznaje, że rozwój szkolnictwa, edukacji i nauki to świadectwo nowoczesności i wysokich ambicji jednostki samorządu terytorialnego i przekonanie to stara się wcielać w życie;

3) wyróżnia się pod względem inwestycji w oświatę i jej infrastrukturę;

4) w sposób szczególny wspiera rozwój kultury lokalnej, a w szczególności wspiera twórczość kulturalną dzieci i młodzieży;

5) jest organem prowadzącym szkół i placówek oświatowych o szczególnych, znaczących osiągnięciach dydaktycznych, organizatorskich, kulturalnych lub sportowych;

6) jest organem prowadzącym szkół i placówek oświatowych realizujących oryginalne i interesujące programy kształcenia;

7) wspiera innowacje edukacyjne;

8) realizuje samodzielnie lub we współpracy z partnerami społecznymi ciekawe projekty edukacyjne, naukowe lub kulturalne adresowane do młodzieży, studentów, nauczycieli itp.;

9) posiada szczególne osiągnięcia w zakresie wspierania rozwoju naukowego, sportowego i kulturalnego młodzieży;

10) propaguje „dobre praktyki” w dziedzinie nauki, edukacji, zarządzania oświatą i kultury.

Zgodnie z par. 17-18 Regulaminu Programu Certyfikacyjnego dla Gmin, Powiatów i Samorządnych Województw „Samorządowy Lider Edukacji” oceny Gminy Miasta Krosno dokonano na podstawie:

1) analizy danych zawartych w raporcie samooceny wypełnionym przez JST i załączonym do dokumentów aplikacyjnych;

2) analizy sprawozdań Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej odnoszących się do wyników nauczania w szkołach, dla których Gmina jest organem prowadzącym;

3) dokumentów strategicznych JST i innych opracowań odnoszących się do polityki oświatowej samorządu oraz stosowanych przez JST modeli i metod zarządzania publicznego;

4) analizy aktów prawa miejscowego oraz aktów prawa wewnętrznego, w tym statutów i regulaminów jednostek organizacyjnych realizujących zadania oświatowe;

5) analizy sprawozdań z realizacji zadań oświatowych;

6) analizy informacji pozyskanych w toku certyfikacji z instytucji nadzoru i kontroli;

7) analizy danych statystycznych odnoszących się m.in. do sytuacji demograficznej JST i sytuacji na lokalnym/regionalnym rynku pracy;

8) analizy informacji pozyskanych od środowisk lokalnych, w tym interesariuszy zewnętrznych szkół i placówek oświatowych;

9) analizy przekazów medialnych;

10) analizy innych informacji publicznych na temat działań Gminy w sferze oświatowej.

Gmina Miasto Krosno znajduje się w województwie podkarpackim (w latach 1975-1998 gmina była stolicą województwa krośnieńskiego). Zamieszkuje ją łącznie ponad 46 tys. osób. Podmiot reprezentuje kategorię certyfikacyjną „gmina od 20 do 50 tys. mieszkańców” i jest organem prowadzącym dla dwudziestu trzech placówek oświatowych. W ramach Programu „Samorządowy Lider Edukacji” JST uzyskuje certyfikat po raz szósty (m.in. w 2012 roku wraz z „Wyróżnieniem Primus”, w 2014 roku z „Certyfikatem Srebrnym” i „Wyróżnieniem Primus”, a w 2015 roku z „Wyróżnieniem Specjalnym Zarządu Fundacji Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego”). Prezydentem Gminy Miasta Krosno jest Piotr Przytocki.

Certyfikowany podmiot, w zgodnej opinii Recenzentów, po raz kolejny udowodnił, że obszar edukacji jest jego priorytetem zarządczym. Miasto, poprzez racjonalne, transparentne i efektywne działania w dziedzinie oświaty, zmierza do osiągania długofalowego progresu, także w sferze gospodarczej. Co bardzo istotne, wizja rozwoju Gminy Miasta Krosno jest mocno powiązana ze stałym podwyższaniem wartości kapitału ludzkiego, który ma zapewnić JST przewagę w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na tle innych podmiotów samorządowych województwa podkarpackiego. Uwidacznia się to w systemowym zarządzaniu gminną oświatą, która czerpie z osiągnięć naukowych w dziedzinie zarządzania (zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie przez cele, zarządzanie jakością czy zarządzanie projektami), co pozwala na efektywną kontrolę procesu kształcenia na każdym poziomie edukacji oraz wprowadzania pożądanых zmian, zgodnie z tendencjami zachodzącymi w otoczeniu oświatowym. Gmina Miasto Krosno od lat prowadzi efektywną politykę oświatową, wykazując profesjonalizm w zakresie planowania, wdrażania i zarządzania strategicznego w edukacji, w tym kierowania projektami edukacyjnymi – nierzadko projektami o innowacyjnym charakterze, opartymi na autorskich pomysłach i oryginalnych rozwiązaniach, tak programowych, jak i organizacyjnych. Certyfikowana jednostka osiąga zakładane cele menedżerskie m.in. poprzez systematyczne podnoszenie jakości usług publicznych, stałe analizy potrzeb interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, inwestycje infrastrukturalne, działania z obszaru oświatowego human resources. Gmina stosuje także w praktyce nowoczesne narzędzia skutecznego komunikowania się z mieszkańcami oraz organizacjami społeczno-gospodarczymi, także w aspekcie realizacji bieżących zadań edukacyjnych, traktując potrzeby interesariuszy w sposób priorytetowy. Recenzenci oceniając rokrocznie aplikację Gminy

Miasta Krosno do Ogólnopolskiego Programu Certyfikacyjnego „Samorządowy Lider Edukacji” w szczególności analizują te inicjatywy, które miały miejsce w ostatnim roku (lub w okresie dwóch ostatnich lat), a które będą potwierdzeniem długookresowego charakteru wdrożonych mechanizmów i trwałości przyjętych rozwiązań oświatowych. I tym razem Gmina Miasto Krosno, w ramach szóstej edycji Programu, może poszczycić się wieloma pozytywnymi przykładami zarządzania oświatą i dobrymi praktykami godnymi naśladowania przez inne JST. Gmina została za nie nagrodzona między innymi przyznaniem we wrześniu 2015 roku wyróżnieniem za realizację „lokalnej polityki oświatowej w oparciu o fakty a nie intuicję”, przyznaniem przez krośnieński Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz nagrodą w ramach konkursu „Zarządzamy w oparciu o fakty”. Innym przykładem docenienia działań władz Gminy Miasta Krosna w obszarze oświaty było przyznanie wyróżnienia za organizację sieci szkół publicznych w Benchmarkingu nadane przez Śląski Związek Gmin i Powiatów.

Ważnym aspektem mającym bezpośredni wpływ na efektywność zarządzania gminną edukacją jest umiejętne planowanie działań w krótkim okresie (np. 12 miesięcy), co z jednej strony pozwala na skumulowanie inicjatyw zmierzających do szybkiej poprawy wybranych obszarów oświatowych i sprawdzenie umiejętności i kompetencji posiadanych zasobów ludzkich (kadra urzędnicza, kadra zarządzająca szkoł, kadra pedagogiczna) poprzez ocenę realizacji wytyczonych celów, a z drugiej – etapowe realizowanie zadekretowanych celów operacyjnych i strategicznych w sferze edukacyjnej. W opinii Recenzentów taktyczne cele oświatowe gminy określono właściwie, a część z nich została już osiągnięta lub przynajmniej realnie podjęta. Certyfikowany podmiot w 2016 roku zamierza m.in. zapewnić wszystkim zainteresowanym dzieciom miejsca w przedszkolach oraz poprawić dostępności do

kształcenia uczniów niepełnosprawnych i osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Kolejnym zadaniem będzie także modernizacja wyposażenia i pomocy dydaktycznych zgodnie z wymogami nowej podstawy programowej oraz wdrażanie technologii informacyjnych poprzez realizację programu „e-szkoła”, a także „e-dziennik”. Na szczególną uwagę Komisji zwraca inicjatywa Rady Miasta Krosna z marca 2016 roku odnośnie do opracowania wytycznych „Motywacyjnego Programu Stypendialnego Miasta Krosna”. Plan ten ma na celu „wspierać szczególnie uzdolnionych uczniów uczęszczających do szkół na terenie miasta Krosna poprzez system stypendiów motywacyjnych przyznawanych niezależnie od sytuacji materialnej ucznia” w ramach trzech form realizacji: a) stypendium Prezydenta Miasta Krosna za znaczące osiągnięcia naukowe, sportowe lub artystyczne o nazwie „Semper in altum”; b) stypendium Prezydenta Miasta Krosna za wybitne wyniki w nauce o nazwie „Krośnieński Omnibus”; c) stypendium Dyrektora Szkoły dla najlepszych uczniów w zawodzie o nazwie „Stypendium Młodego Zawodowca”. Motywacyjny Program Stypendialny Miasta Krosna jest, zdaniem Recenzentów, doskonałym przykładem wspierania i promowania wybitnych indywidualności miasta i regionu Krosna, którzy mają możliwość realizacji swoich ambicji naukowych i sportowych poprzez mocne finansowe wsparcie JST (w 2015 roku łącznie przyznano 164 stypendia na kwotę ponad 180 tys. zł). Wskazana inicjatywa, jak również inne przykłady wspierania krośnieńskich uczniów, idealnie wpisuje się w wizję Gminy Miasta Krosno jako miejsca atrakcyjnego dla młodych ludzi, holistycznie ich wspierającego oraz wiążącego z nimi duże nadzieje na uzyskanie po kilku-kilkunastu latach nowoczesnego know-how, które zostanie później wykorzystane w progresie certyfikowanego podmiotu oraz całego Podkarpacia (JST jest od 2003 roku organizatorem Krośnieńskich Targów Edukacyjnych, które

są pomocne wyborze dalszej ścieżki kształcenia w oparciu o sieć funkcjonujących szkół ponadgimnazjalnych na terenie Krosna oraz powiatu krośnieńskiego).

Gmina Miasto Krosno rokrocznie otrzymując za swoje edukacyjne inicjatywy laur Samorządowego Lidera Edukacji udowadnia, że z biegiem lat stale podnosi jakość kształcenia, co jest kluczowym elementem wpływającym na przyznanie przez grono ekspertów kolejnego wyróżnienia. Nie inaczej było tym razem – władze JST nie tylko rozumieją, ale starają się ten trend utrzymać, systemowo analizując potrzeby edukacyjne uczniów, nauczycieli czy rodziców wynikające z dynamicznie zmieniającego się rynku oświatowego i pracy oraz korelują je w możliwościach finansowych i organizacyjnych gminy. Przykładem takich działań jest uzupełnienie podstawy programowej o szereg zajęć pozalekcyjnych, zgodnie z zainteresowaniami dzieci i młodzieży. Warto podkreślić, iż w Gminie Mieście Krosno na każdy oddział w krośnieńskiej szkole przypada średnio ponad cztery godziny tygodniowo dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, a wsparcie merytoryczne i dydaktyczne ze strony nauczycieli jest także dodatkowo wynagradzane poprzez wypłatę dodatku motywacyjnego za prowadzenie zajęć pozalekcyjnych. Ponadto JST zapewnia tygodniowo jedną godzinę konsultacji merytorycznej finansowanej przez samorząd uczniom realizującym indywidualny program nauki oraz dofinansowuje koszty wyjazdu reprezentantów krośnieńskich placówek oświatowych w ramach ogólnopolskich konkursów, olimpiad przedmiotowych czy zawodów sportowych.

Polityka oświatowa o szerokim spectrum musi zawierać elementy dydaktyczne, które kładą nacisk na edukację lokalno-regionalną z elementami edukacji historycznej i patriotycznej uczniów, a także zachęcać ich do angażowania się w życie danej społeczności. Komisja dostrzega takie zabiegi ze strony władz Gminy Miasta Krosno, które

pozwalają kształtować w młodym pokoleniu przywiązanie do „Małej Ojczyzny” oraz budować kapitał społeczny, w tym jego elementy normatywne i behawioralne. Wśród wysoko ocenionych inicjatyw z tym związanych znalazły się m.in. takie uroczystości jak „Czas pamięci pokruszonej” (w jej ramach młodzież wspominała ludność żydowską, będącą przed wojną istotną częścią wielokulturowego Krosna) czy „Międzyszkolny Konkurs Pieśni i Poezji Patriotycznej” (coroczne spotkanie uczniów krośnieńskich szkół podstawowych i gimnazjów, organizowane z okazji rocznicy Święta Narodowego 11 Listopada). Dzieci i młodzież biorą udział także w innych przedsięwzięciach związanych z obchodami historycznych rocznic wydarzeń regionalnych i lokalnych. W aspekcie zachęcania młodzieży do szerszego udziału w lokalnym życiu publicznym, szkoły w Krośnie biorą udział w programie „Lekcja samorządowa”. Ma on na celu zapoznanie z najważniejszymi elementami związanymi z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego. Bardzo istotną rolę w zrozumieniu potrzeb młodych mieszkańców odgrywa Młodzieżowa Rada Miasta Krosna, w której zasiadają przedstawiciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Co najważniejsze, głos młodego pokolenia nie jest ignorowany – wprost przeciwnie – jego propozycje są wdrażane w życie, czego przykład stanowi uruchomienie, na prośbę MRMK, nocnych linii autobusowych.

Obszar zapewnienia możliwie najwyższego poczucia bezpieczeństwa interesariuszy wewnętrznego systemu oświaty jest kluczowym elementem wpływającym na efektywność i skuteczność realizowanej polityki edukacyjnej. Nie inaczej jest w przypadku Gminy Miasta Krosno, która stara się, aby proces kształcenia przebiegał bezproblemowo. Certyfikowany podmiot skupia się na dwóch elementach wpływających bezpośrednio na poczucie bezpieczeństwa: realizacji zadań inwestycyjno – remontowych placówek oświatowych wraz z permanentną

kontrolą stanu technicznego obiektów (np. w ubiegłym roku szkolnym za kwotę ponad 184 tys. złotych dokonano modernizacji i rozszerzenie istniejącego monitoringu wizyjnego) oraz podnoszenie świadomości zasad BHP w czasie przebywania w szkole, wraz z uczestnictwem w programach profilaktycznych zapobiegającym zachowaniom niezgodnym z prawem czy wpływającym negatywnie na rozwój emocjonalny i socjalny dzieci i młodzieży (JST była m.in. współorganizatorem imprez na temat bezpiecznego zachowania, w tym „Bezpiecznie na wakacyjnych drogach”, „Dorastam Bezpiecznie” czy „Jestem widoczny, jestem bezpieczny” oraz w znaczący sposób wspiera podopiecznych krośnieńskich szkół w wyrównywaniu szans edukacyjnych, np. poprzez dofinansowanie kosztów zakupu biletów miesięcznych. W roku szkolnym 2015/2016 z refundacji skorzystało 680 uczniów na łączną kwotę 89 tys. zł).

Wymiernym dowodem na efektywne zarządzanie oświatą są zdobyte w okresie recertyfikacji laury dla szkół i uczniów. Gimnazjum Dwujęzyczne w 2016 roku otrzymało certyfikat „Szkoła przyjazna utalentowanym uczniom”, natomiast Przedszkole Miejskie Nr 8 zostało uhonorowane w 2015 roku certyfikatem „Placówka dbająca o zdrowie i kondycję dzieci”, a w bieżącym roku certyfikatem „Szkoła przyjazna środowisku – ECO”. Pierwsze Liceum Ogólnokształcące w Krośnie, w Ogólnopolskim Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych miesięcznika „Perspektywy” zajęło 50 miejsce w Polsce i 2 miejsce w województwie podkarpackim w kategorii „Ranking Olimpijski”. Technikum Nr 1 w Krośnie zdobyło w 2016 roku dwa wyróżnienia „Szkoła Zawodowa Najwyższej Jakości” oraz „Innowacyjna szkoła zawodowa na rynku pracy”. W ramach indywidualnych osiągnięć w ubiegłym roku szkolnym uczniowie krośnieńskich szkół podstawowych zdobyli łącznie pięć tytułów laureata i dziesięć tytułów finalisty, gimnazjaliści - czterdzieści jeden tytułów laureata i trzydzieści dwa tytuły finalisty, natomiast uczniowie

szkół ponadgimnazjalnych siedem tytułów laureata i dziewiętnaście tytułów finalisty. Wymienione sukcesy, zdaniem Recenzentów, są potwierdzeniem dużego potencjału intelektualnego krośnieńskich uczniów oraz wysokich kwalifikacji zawodowych i osobowościowych kadry nauczycielskiej.

Samorządowy Lider Edukacji musi wykazywać dużą inicjatywę w obszarze podnoszenia jakości posiadanej bazy infrastrukturalnej. Wiąże się to z przekazywaniem na inwestycje niemałych środków finansowych, jednakże konieczność wspomnianych działań jest obligatoryjna, aby zachować wysoki poziom kształcenia. W ocenie Recenzentów Gmina Miasto Krosno podejmuje takie czynności w sposób właściwy i wystarczający. W 2015 roku JST przeprowadziła kompleksową termomodernizację trzynastu budynków oświatowych (inwestycja została dofinansowana przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej). Co do 2016 roku, zaplanowano m.in. budowę placów zabaw, modernizację piwnic oraz budowę parkingów i chodników w Przedszkolach Miejskich nr 2, 4 i 5, remont łazienek w Przedszkolu Miejskim nr 8, sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 5 czy zakup dźwigu towarowego dla Przedszkola Miejskiego nr 5. W obecnym roku Miejski Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Krośnie oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krośnie wzbogaciły się o siłownie plenerowe, natomiast w Szkole Podstawowej nr 8 zmodernizowano boisko trawiaste. W najbliższych latach Gmina Miasto Krosno zamierza m.in. wybudować salę gimnastyczną przy Miejskim Zespole Szkół nr 4 oraz boisko wielofunkcyjne przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5. Analizując działania władz w tym obszarze widać dużą troskę w zapewnieniu jak najlepszych warunków kształcenia oraz gotowość i chęć do długofalowych działań inwestycyjnych.

Komisja po raz kolejny chciała podkreślić wielowymiarową dbałość władz certyfikowanego podmiotu o poszczególne elementy wpływające na całość procesu kształcenia przedszkolnego i szkolnego. Prezydent Krosna Piotr Przytockki został uhonorowany wieloma znaczącymi laureatami przez interesariuszy zewnętrznych oświaty, podkreślającymi m.in. prowadzenie skutecznej polityki w tej dziedzinie. Znalazły się wśród nich tytuł „Samorządowego Menedżera Regionu” w rankingu „Filary Polskiej Gospodarki” przygotowanym przez dziennik „Puls Biznesu” (2015 rok), tytuł „Lidera Samorządności” w ramach „Podkarpackiej Nagrody Samorządowej” nadawanej przez Tygodnik Regionalny „Nowe Podkarpacie” i Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych w Rzeszowie (2016 rok) oraz piętnaste miejsce w „Rankingu Prezydentów polskich miast” przeprowadzonego przez tygodnik „Newsweek” (2015 rok).

Gmina Miasto Krosno wypracowała sobie pozycję jednej z najbardziej profesjonalnie i efektywnie zarządzanych gmin – nie tylko na Podkarpaciu, ale również w skali ogólnopolskiej. Pozycja ta odnosi się również do zarządzania oświatą – zarówno w obszarze jakości kształcenia, jak i tworzenia oferty edukacyjnej, inwestowania w bazę materialną szkół i placówek czy rozwijania praktycznego, aplikacyjnego wymiaru edukacji, silnie powiązanej z rynkiem pracy i zorientowanej na wyzwania współczesności. Przedstawione tu argumenty w pełni uzasadniają przyznanie Gminie Mieście Krosno certyfikatu „Samorządowy Lider Edukacji” w kolejnej, VI edycji Programu.

Dokument, na podstawie recenzji przygotowanych przez Członków Komisji Certyfikacyjnej, sporządził mgr Przemysław Ruta, Sekretarz Programu „Samorządowy Lider Edukacji”. Niniejszy materiał opracowano w celu wykorzystania go w komunikacji marketingowej jednostki samorządu terytorialnego, w związku z przyznaniem Certyfikatu „Samorządowy Lider Edukacji”. Materiał może być publikowany m.in.

w celu promocji JST, jak również szkół i placówek oświatowych, dla których JST jest organem prowadzącym. Materiał może być również wykorzystywany we wszystkich działaniach JST ukierunkowanych na podnoszenie jakości lokalnej polityki edukacyjnej jako opis „dobrych praktyk” i rekomendacji sformułowanych przez członków Komisji Certyfikacyjnej.